

	Generell beredskapsplan matfisk			Dok.id: I.5.3 Ver.: 3.07 Dato: 02.05.2017
Lerøy Midt	Sist revidert av: Jan-18: ELH	Dok.ansv.: Ingeborg Aukan	Godkjent av: Roar Paulsen	Sidenr: 1 av 7

Hensikt:

Sikre at det eksisterer planer for hvordan man skal reagere i krisesituasjoner for å ivareta fiskevelferd, smittehygiene og miljø. I tillegg sikre at hendelsene blir rapportert forskrifts- og hensiktsmessig.

Generelle varslingsrutiner:

- Når situasjoner oppstår som er uvanlige eller kan utgjøre en trussel mot fisken, skal operatør varsle driftsleder.
- Driftsleder vurderer hvor alvorlig saken er, og varsler produksjonssjefen dersom saken kan få flere alvorlige konsekvenser og / eller den vil kunne angå flere deler av organisasjonen.
- I akutte situasjoner settes om mulig tiltak inn for å redde verdier før videre varsling gjennomføres. Bruk av nattevakt vurderes.
- Normalt vil rekkefølgen i slike situasjoner være: stopp føring – sett inn tiltak – varsle internt – varsle eksternt.
- Produksjonssjef varsler Fiskeridirektoratet, Mattilsynet, politi, veterinær, forsikringsselskap, sertifiseringsselskap osv. avhengig av situasjonen som er oppstått. Internt varsles adm.dir.
- Adm. dir. skal varsle konserndirektøren i Lerøy Seafood Group i alvorlige saker og dersom situasjonen tilsier at slik varsling er nødvendig.
- I tilfelle der krav i GlobalGAP ikke blir oppfylt skal kvalitetssjef varsle sertifiseringsselskapet. Ved slike avvik kan GlobalGAP komme med sanksjoner; advarsler, produksuspensjon eller kansellering av kontrakt (se GlobalGAP General regulations). Alle sanksjoner skal dokumenteres med korrigerende tiltak og beslutningsprosess.

Hendelse	Ansvarlig	Varsling	Tiltak	Nødtelefonliste
1. Algeoppblomstring	Operatør	Driftsleder	Ved siktedyp mindre enn 4 m, vurder fiskens oppførsel og stopp føring. Undersøk om det er forøket dødelighet og ta ut dødfisk og svimere. Minimer håndtering av fisk. Ta vannprøver ved 3 m og send til Sintef SeaLab.	Sintef SeaLab: 982 22 477.
	Driftsleder	Prod. sjef, fagleder fiskehelse og veterinær/fiskehelsebiolog	Kontroller oksygenivå og vurder eventuelt behov for ekstra oksygenering. Vurder nødslakting ved kritisk oppblomstring av skadelige alger (se punkt 16). Ved evt. nødslakting må lasting av fisk skje på en slik måte at skader på merd/not ikke oppstår og rømming forhindres. Vis forsiktighet ved lasting og lossing av fisk se (II.MA.6.17 Prosedyre for levering av fisk til slakt)	Prod. sjef Trøndelag: Robert A. Sandslett 410 21 122 Prod. sjef Møre: Harald Larssen 920 47 308. Prod.dir: Roar Paulsen: 907 20 510 Fagleder fiskehelse Line Rønning: 952 44 817
	Fagleder fiskehelse	Mattilsynet og Fiskeridirektoratet	Borttauing av merder kan være nødvendig Prosedyre for sleping og fortøyning av flytekrage / merd . Sørg for at alle godkjenninger ihht. flytting / sleping er ordna. Sikre at merder slepes og festes inn på en slik måte at skader på merd / not ikke oppstår og rømming forhindres. Når ettersleping er utført, gå over nøter og sjekk disse for skade, kontroller merd og innfesting av not.	Mattilsynet: 22 40 00 00. Fiskeridirektoratets vaktentral: 03415 eller fmc@fiskeridir.no
2. Tilsig av maneter	Operatør	Driftsleder	Vurder å stoppe føring. Kontroller oksygenivå og vurder evt. behov for ekstra oksygenering.	
	Driftsleder	Prod. sjef, fagleder fiskehelse og veterinær/	Vurder å sette ut finmaskede garn i plogform eller avlusingskjørt motstrøms foran anlegget for å lede manetene utenom merdene.	Prod. sjef Trøndelag: Robert A. Sandslett 410 21 122 Prod. sjef Møre: Harald Larssen 920 47 308. Prod.dir: Roar Paulsen: 907 20 510 Fagleder fiskehelse Line Rønning: 952 44 817.

Hendelse	Ansvarlig	Varsling	Tiltak	Nødtelefonliste
		fiskehelsebiolog		
	Fagleder fiskehelse	Mattilsynet og Fiskeri- direktoratet	Borttauing av merder kan være nødvendig (se Prosedyre for levering av fisk til slakt). Sørg for at alle godkjenninger iht. flytting / sleping er ordna. Sikre at merder slepes og festes inn på en slik måte at skader på merd / not ikke oppstår og rømming forhindres. Når ettersleping er utført, gå over nøter og sjekk disse for skade, kontroller merd og innfesting av not.	Mattilsynet: 22 40 00 00. Fiskeridirektoratets vaktentral: 03415 eller fmc@fiskeridir.no
3. Akutt forurensing av olje og kjemikalier	Operatør	Driftsleder	Vurder å stoppe føring. Prøv å samle opp utslippet så raskt som mulig ved hjelp av eget utstyr. Benytt propellsjø for å endre kurs på utslipp.	
	Driftsleder	Prod. sjef, fagleder fiskehelse, veterinær/fiskehelsebiolog og kvalitetssjef	Sett i verk årsaksbegrensende tiltak / stans utslippet. Sett ut eventuelle lusepresenninger for å hindre at utslippet kommer i kontakt med fisken. Kvalitetssjef skal vurdere matwaresikkerhet.	Prod. sjef Trøndelag: Robert A. Sandslett 410 21 122 Prod. sjef Møre: Harald Larssen 920 47 308. Prod.dir: Roar Paulsen: 907 20 510 Fagleder fiskehelse Line Rønning: 952 44 817. Kvalitetssjef Line Rønning 952 44 817.
	Prod. sjef	Kystverket, prod. koordinator	Vurder flytting av fisken med brønnbåt.	Kystverket: 33 03 48 00. Produksjonskoordinator Kristian Kvam: 915 44 502.
	Prod. sjef	Lokal oljevernledning (brannvesen)	Prøv å samle opp utslippet med lenser. Vurder nødslakt (se punkt 16).	Brannvesen: 110
	Driftsleder		Analyser fisken for kontaminanter minst 2 uker før slakt.	
4. Ekstreme værforhold	Driftsleder	Dykker / ROV	Ved varsel om ekstreme værforhold skal anlegget gås over og det skal kontrolleres at alt er i orden. I etterkant av dårlig vær (se risikoanalyser for de respektive lokaliteter) skal nøter og fortøyingssystem kontrolleres av dykker / ROV og eventuelle skader utbedres.	Frøy Akvaservice: 450 02 086 Abyss: 71 58 06 00.
5. Nedising av anlegg	Operatør		Ved lav temperatur i luften med sterk vind og nedising av anlegg og merd skal - isen slås av og fuglenett vurderes fjernet, - hoppenett festes i fleksible kroker / med tråd, - unødvendig utstyr fjernes fra merdene, - det gås regelmessige vaktrunder for å hindre havari av anlegget.	
6. Ekstremt lav sjøtemperatur (< enn 1°C)	Operatør	Driftsleder	Dobbeltsjekk med manuell måler om temperaturen er korrekt. Stopp føring.	

Hendelse	Ansvarlig	Varsling	Tiltak	Nødtelefonliste
7. Høy vanntemperatur / lavt oksygennivå	Operatør	Driftsleder	Vurder å stanse føring ved 6 mg O ₂ /l ved temperaturer over 12 °C. Stans føring i god tid før det blir mørkt. Vurder hvilke tiltak som kan gjøres for å øke O ₂ -tilgangen til fisken.	
	Driftsleder	Produksjonskoordinator	Ved planlagt slaktetransport eller planlagt utsett, vurder om en skal vente.	Produksjonskoordinator Kristian Kvam: 915 44 502.
8. Sterk strøm	Operatør	Driftsleder	Stopp føring ved strøm sterkere enn 50 cm per sekund.	
9. Tyvfiske	Operatør	Driftsleder	Kontroller at anlegget ikke er påført skader som eventuelt må utbedres.	
	Driftsleder	Prod. sjef	Sikre spor. Be omgivelsene om tips. Vaktordning må vurderes dersom det er fare for gjentakelse.	Prod. sjef Trøndelag: Robert A. Sandslett 410 21 122 Prod. sjef Møre: Harald Larssen 920 47 308.
	Prod.sjef	Prod.dir.	Anmeldelse vurderes i samråd med prod. dir.	Prod. dir. Roar Paulsen: 907 20 510.
10. Predatorer (fugl, mink, sel, oter o.l.)	Operatør	Driftsleder	Fuglenett skal alltid være montert på før utsett av smolt. Kontroller at nettet er helt og fungerer etter hensikten. Mink, sel og oter: Sørg først for å etablere fysiske hindringer for å unngå at predatoren får muligheten til å angripe fisken. Dersom dette ikke hjelper; sett opp minkfelle, eller søk fellingstillatelse for oter hos Fylkesmannen. Dersom predatorer må avlives skal dette alltid skje på en dyrevernmessig akseptabel måte for å unngå unødig lidelse. Sørg for optimal dødfiskoppsamling og minimalt med svimere.	Fylkesmannens miljøvernnavd. M&R: 71 25 84 43. Fylkesmannens miljøvernnavd. S-Tr: 73 19 90 00.
11. Smittsom sykdom	Operatør	Driftsleder	Fjern dødfisk og svimere. Sørg for rene båtskrog.	
	Driftsleder	Fagleder fiskehelse og veterinær	Optimaliser driftsforhold, vurder om føring skal opphøre. Smitteforebyggende tiltak iverksettes: 1) Isolering av lokalitet: Hindre besøk til og fra lokaliteten. Dersom lokaliteten blir båndlagt av Mattilsynet skal driftsleder iverksette tiltak som oppfyller dette. Driftsleder er også ansvarlig for å videreformidle disse krava til eksterne leverandører. Det skal opprettes soner med sykdomsstatus rundt anlegget og landbasen. Det skal innføres adgangsbegrensninger for personer som kan øke smittefaren. 2) Hygiene: dødfisk skal dras flere ganger daglig, og dødfisken skal håndteres på en slik måte av smittefaren ikke øker. Dødfisk males opp og ensileres fortløpende. Håver og stamper skal vaskes og desinfiseres flere ganger daglig. Vask ned flåte og flytekrage etter at anlegget er tømt. Vask alle klær på lokaliteten. Desinfiser alle håver, føringsutstyr og annet løst utstyr som benyttes. Bytt nøter. Brakklegg anlegget i tidsrom etter avtale med Mattilsynet. 3) Medisinering: ved medisinering skal anlegget merkes med	Fagleder fiskehelse Line Rønning: 952 44 817.

Hendelse	Ansvarlig	Varsling	Tiltak	Nødtelefonliste
			«medisinering pågår» til tilbakeholdelsestiden er gått ut. 4) Evt. nødslakting, se punkt 16.	
	Veterinær /fiskehelsebiolog		Prøv å finne årsak til sykdommen.	
	Fiskehelse-sjef	Mattilsynet	Ved grunn til mistanke om sykdom på liste 1, 2 eller 3, og andre forhold som har medført vesentlig velferdsmessige konsekvenser for fisken, herunder sykdom, skade eller svikt skal Mattilsynet varsles per telefon.	Mattilsynet: 22 40 00 00.
12. Massedød (økt, stor eller ekstrem dødelighet)	Operatør	Driftsleder	Ta opp dødfisk og svimere så ofte som mulig.	
	Driftsleder	Fagleder fiskehelse, veterinær/fiskehelsebiolog, prod. sjef, forsikrings-selskap og evt. dykker	Vurder om fôring skal stoppes. Sett inn tiltak for redusere / stoppe dødeligheten. Vurder om bemanning må økes. Vurder omfanget av dødeligheten, evt. tilkall dykker for hjelp. Dersom smittsom sykdom, se punkt 11. Det er særdeles viktig at rutiner for vask og desinfeksjon følges nøye ved massedød. Ved dødelighet over 20 % av antall, skal forsikringsselskap varsles. Ved dødelighet over 10 000 kg i forbindelse med større operasjoner, skal «kriseteamet»(Produksjonssjef og Fagleder fiskehelse eller utpekt veterinær) ut på lokaliteten.	Fagleder fiskehelse Line Rønning: 952 44 817. Veterinær: Prod. sjef Trøndelag: Robert A. Sandslett 410 21 122 Prod. sjef Møre: Harald Larssen 920 47 308. Prod.dir: Roar Paulsen: 907 20 510 Abyss: 71 58 06 00. Tryg v/ Jørn Kalager: 911 43 534, jorn.kalager@tryg.no
	Veterinær		Forsøk så raskt som mulig å finne årsaken til dødeligheten. Ta vannprøver, oksygenprøver o.a. prøver som kan bidra til å bestemme årsak.	
	Prod.sjef	Serviceleder og evt. ensileringsfirma	Aquafisk senior har en kapasitet på 30-50 tonn per time. Vi har en beredskapsflåte for ensilering ved massedød med kvernekapasitet på 6 tonn per time. Lagerkapasiteten er på 100 tonn. Ved flytting av denne flåten følges prosedyre for smittebegrensning. Det finnes 2 beredskaps lift up tilgjengelig (en på Nordmøre og en i Trøndelag) og 1000 kg-sekker til oppsamling av dødfisk. Vi har en beredskapsavtale med Hordafør. LM har en skriftlig avtale med Biokraft Marin om håndtering av kategori 2 biomasse (= normal selvdød fisk). Ved dødelighet ut over normalt nivå skal BM bestrebe seg på å hente med høyere frekvens enn normalt. Kapasiteten for kverning og fjerning på båtene til BM er 25-30 tonn per time. BM kan utruste båtene med fiskepumpe, elektrisk bedøving og kvern for å kunne håndtere destruksjon av fisk i kategori 3 (= slakteavfall og fersk dødfisk). Det må da på forhånd søkes Mattilsynet om midlertidig	Prioriteringsliste ved behov for ekstern hjelp til opptak av dødfisk: 1) Aquafisk tlf. 71 67 11 09/ 909 30984 Dersom Aquafisk ikke kan komme innen 12 timer: 2) Lerøy Midt matfisk v/serviceleder Stig Ove Avset tlf. 997 21 848 3) Hordafør tlf. 71 51 79 30 4) Biokraft Marin tlf. 960 41 180

Hendelse	Ansvarlig	Varsling	Tiltak	Nødtelefonliste
			godkjenning (se punkt under). Ved stor dødelighet ved levering eller på slaktermerd, der det blir behov for å iverksette en beredskapsoperasjon på slaktermerdanlegget, er det linjeleder slaktermerd som sørger for å innhente kapasitet for dødfiskhåndtering, leder operasjonen og leder alt personell som er involvert (også personell fra havbruk og eksterne). Havbruk skal ved behov være behjelpelig med å skaffe og koordinere personell og utstyr.	Linjeleder slaktermerd, Anders Kjerringvåg, tlf.: 911 39 214
	Fagleder fiskehelse	Mattilsynet	Varsle det lokale Mattilsynet umiddelbart ved uavklart forøket dødelighet. Det er ikke tillatt å fjerne uensilert dødfisk fra lokalitetene, men det kan søkes om midlertidig godkjenning fra Mattilsynet. Søknaden må minst inneholde opplysninger om lokalitet, estimert omfang av dødelighet, mulig dødsårsak, sykdomsstatus og historikk på fisken, behandlingshistorikk evt. karantene, dødelighet tiden før massedød, siste veterinærbesøk, hvor fisken skal transporteres og hvordan.	Mattilsynet: 22 40 00 00.
13. Havari / sabotasje	Operatør	Driftsleder	Kartlegg omfang og årsak. Begrens skadeomfanget snarest mulig ihht. øvrige punkt i beredskapsplanen.	
	Driftsleder	Prod. sjef og politi evt. dykker	Vurder om dykkere skal kontaktes for inspeksjon av not. Prøv å dokumentere med bilde, video osv.	Prod. sjef Trøndelag: Robert A. Sandslett 410 21 122 Prod. sjef Møre: Harald Larssen 920 47 308. Politi: 112. Abyss: 71 58 06 00.
	Prod. sjef	Forsikrings-selskap		Tryg v/ Jørn Kalager: 911 43 534, jorn.kalager@tryg.no Prod.dir: Roar Paulsen: 907 20 510
14. Brann	Den som oppdager brannen	Brannvesenet	Vurder situasjonen. Evakuer om nødvendig og tell opp antall personer. Prøv å slukke brannen dersom det er mulig uten at HMS står i fare. Sikre området og ta hand om eventuelt skadde.	Brannvesenet: 110.
	Driftsleder	Prod.sjef		Prod. sjef Trøndelag: Robert A. Sandslett 410 21 122 Prod. Sjef Møre: Harald Larssen 920 47 308.
	Prod. sjef	Forsikrings-selskap	Inspiser anlegget etter brannen.	Tryg v/ Jørn Kalager: 911 43 534, jorn.kalager@tryg.no Prod.dir: Roar Paulsen: 907 20 510
15. Levering av infisert fôr	Operatør	Driftsleder	Ved mistanke om eller bekreftelse på at fôr er forurenset skal driftsleder varsles umiddelbart.	
	Driftsleder	Fôrselskap og kvalitetssjef	Ved mistanke om eller bekreftelse på at fôr er forurenset skal alltid det aktuelle fôrselskap og kvalitetssjef i LM varsles umiddelbart.	Ewos: 55 69 70 00. Skretting: 815 21 300. BioMar: 76 11 92 00.

Hendelse	Ansvarlig	Varsling	Tiltak	Nødtelefonliste
				Kvalitetssjef Line Rønning 952 44 817.
	Driftsleder , kvalitets-sjef og førselskap		Vurder om føret kan føres ut eller om det må returneres til forleverandør.	Prod.dir: Roar Paulsen: 907 20 510
16. Nødslakting	Operatør	Driftsleder		
	Driftsleder	Prod. sjef, fagleder fiskehelse og veterinær/fiskehelsebiolog	Nødslakting skal vurderes dersom fisken blir utsatt for en ulykke / sykdom / eller kritiske miljøforhold som går ut over fiskens velferd.	Prod. sjef Trøndelag: Robert A. Sandslett 410 21 122 Prod. sjef Møre: Harald Larssen 920 47 308. Prod.dir: Roar Paulsen: 907 20 510 Fagleder fiskehelse Line Rønning: 952 44 817.
	Veterinær		Prøv å finne ut årsaken til at fisken dør. Ta vannprøver, oksygenprøver o.a. prøver som kan bidra til å bestemme årsak.	
	Prod.sjef	Prod. dir., prod. koordinator og adm.dir.	En eventuell igangsetting av nødslakting må vurderes i samråd med adm.dir. og gjennomføres i henhold til myndighetenes bestemmelser.	Prod. dir. Roar Paulsen: 907 20 510. Produksjonskoordinator Kristian Kvam: 915 44 502. Adm. dir. Sven Amund Fjeldvær: 907 72 905
			Lerøy Midt slakteri, Dolmøy: Kan ta ca. 24000 stk på ett skift. Kan kjøre 2,5 skift i 7 dager ved krise. Dette med forbehold om ventemerdsetting. Innovamar, Nordskaget: I tillegg har vi mulighet for å booke/bestille av Innovamar sin slaktekapasitet, de tar ca. 45000 fisk på ett skift Det er inngått en beredskapsavtale med Vikenco som skal være behjelpelig dersom en nødslaktsituasjon skulle oppstå på Sandholman og Kjerstad. Det er også inngått en avtale om beredskapsslakting mellom MH Eggesbønes og Lerøy Midt om beredskapsslakting for Sandholmane og Kjerstad. Det er inngått en beredskapsavtale med Marine Harvest og SalMar som skal være behjelpelige dersom en nødslaktingssituasjon skulle oppstå. Selskapet har videre avtale med brønnbåtrederi om dekking av selskapets behov for brønnbåtkapasitet: BB kapasitet Gåsø Viking ca	Produksjonssjef slakteri Dolmøy Ingjerd Nordheim: Koordinator brønnbåt og slakteplanlegger Kristian Kvam: 915 44 502 Vikenco Jonny Småge : 711 71 000 Sølve Kiviranta – Fabrikkssjef: +47 900 57 791 MH Norway AS, Evangervegen 25, 6092 Fosnavåg, Tlf: 21 56 23 00 Lerøy Midt representant i beredskapssamarbeidet Stig Nidar Selvåg: 970 84 027

Hendelse	Ansvarlig	Varsling	Tiltak	Nødtelefonliste
			400 tonn lukket og ca 450 tonn åpen kjøring pr tur, Havtrans 400 tonn lukket og 450 åpen kjøring pr tur. Frøystrand kan kjøre ca 160 tonn åpen og ca 120 tonn lukket pr tur. Dersom fisken som nødslaktes har en smittsom sykdom skal brønnbåttransport av levende syk fisk til slakteriet skje med lukkede ventiler, så fremt ikke annet er avtalt med Mattilsynet, og etter klart seilingsled.	Koordinator brønnbåt og slakteplanlegger Kristian Kvam: 915 44 502 Mattilsynet: 22 40 00 00
17. Overskridelse av medisinrestnivå i slaktefisk	Fagleder fiskehelse	Slakteri, produksjonskoordinator, kvalitetssjef	Før fisk slaktes skal Egenerklæring før slakting (EK-skjema) fylles ut. Dersom det kommer inn fisk til slakteriet som fremdeles er i karantene etter bruk av medisin, skal denne fisken ikke slaktes. Tilbakekalling av produkt ihht. Beredskap og tilbaketrekking av produkt SL og VF.	Produksjonskoordinator Kristian Kvam: 915 44 502. Kvalitetssjef Line Rønning 952 44 817.
18. Lus	Fagleder fiskehelse	Prod. sjef og prod. dir.	Det vises til "Plan for forebygging og bekjempelse av lus" som oppdateres og sendes inn til Mattilsynet årlig innen 1. oktober. Ved mangelfull effekt av lusebehandling og ved påvisning av resistent lus, skal ekstraordinære tiltak vurderes gjennomført. Dette kan f.eks. være forsert utslakting, nødslakting, lukket transport, direktelossing etc. Slik vurdering og beslutning må tas av produksjonsledelsen i samråd med adm.dir. Ved avlusing i brønnbåt skal resistent lus samles opp og destrueres.	Prod. sjef Trøndelag: Robert A. Sandslett 410 21 122 Prod. sjef Møre: Harald Larssen 920 47 308. Prod. dir. Roar Paulsen: 907 20 510.
19. Rømming			Se egen plan Beredskapsplan rømming matfisk og slakteri	

Ved alvorlige hendelser skal konsernledelsen (LSG) varsles. Se eget skjema: [Varsling til LSG ved alvorlig hendelse på akvakulturanlegg](#)

Det er kun Adm.dir. eller utpekt stedfortreder for Adm.dir. som skal varsle til konsernledelsen.

Kryssreferanser:

- [I.5.4](#) Beredskapsplan rømming matfisk og slakteri
- [I.5.18](#) Varsling til LSG ved alvorlig hendelse på akvakulturanlegg
- [II.MA.6.17](#) Prosedyre for levering av fisk til slakt
- [II.MA.6.21](#) Egenerklæring før slakting (EK-skjema)
- [II.MA.8.2](#) Prosedyre for sleping og fortøyning av flytekrage / merd
- [I.3.14](#) Beredskap og tilbaketrekking av produkt SL og VF